

távirat.
e meg-
ben fel-
ányokat,
y bizto-
balpart-
ról. Ne-
ra Ri-
hogy
Beszé-
a ka-
és ki-
nem
en nyil-
nak tár-
ol.

yében.

honvéd
e ki ité-

naszokat
ádottak
z Jenőt
umann
5 évi,
nyves
ot 5 évi,
re itél-
öltött 2
llottnál.

üht
redeti
szkít.
s Dr.
égely
gyóg-
lhető.
rtára

Szerkesztőségi iroda:
Nagybcskerek Zápolya-
ntca 1., hová a lap szel-
emi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Mayer Jenő.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32— K
Félévre — — — 16— K
Negyedévre — — — 8— K
Egy hóra — — — 2-70 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hír-
:: : detési irodák. :: :
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d u. 5 órakor

Nagybcskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 174. szám.

Szerda, augusztus 1.

Seregeink Csernovitz felé közelednek.

A sajtószállítás mai jelentése már arról ad hírt, hogy csapataink dél felől Csernovitzhoz közelednek. Galícia felszabadítása már ugyszólván befejeződött, mai hireink már azt mondják, hogy Bukovina háromnegyed része ugyancsak újra kezünkben van Rövid pár nap kérdése már csak, ha ugyan előbb meg nem történik, hogy Csernovitz egész Bukovinával együtt újra kezünkben lesz.

Nyugaton a napokon át tartó, minden eddigi mértéket messze felülmúló tüzérségi előkészítés után ma megkezdődött a flandriai fronton az entente seregek gyalogsági akciója. A vitézül helytálló német csapatok sehol sem engedték az angolokat nagyobb sikerekhez és a most kezdődő nyugati nagy offenziát a legteljesebb felkészültséggel várják. Mai hireink a következők:

A sajtószállítás jelentése.

Budapest, aug. 1. A sajtószállásról jelentik:

Skalatól lefelé a Pruth és Dnyeszter közötti terület 12 kilométernyi területszélesség kivételével kezeinkben van.

Csapatainknak Csernovitztól délfelől átkaroló hadmozdulata is megkezdődött.

Bukovinának majdnem háromnegyed részét felszabadítottuk.

A Wolf-iroda jelentése.

Berlin, aug. 1. A Wolf-iroda jelenti:

Keletgaliciában az orosz front katasztrófális összeomlása után az oroszok reteszállásokat igyekeznek alkotni a kárpáti frontjuk letöredezésének megállítására. Ellenállásuk most végleg megtört, Német és osztrák-magyar hadtestek széles fronton átkeltek a Zbruccon és keleti irányban előrehaladnak.

A Zbruc és Dnyeszter között törökök visszavetették az oroszokat, akik kénytelenek voltak a folyón át visszavonulni, nehogy elvágják őket.

Berlin, aug. 1. Délutáni távirat.

A Wolf-iroda esti jelentésében a keleti harctérről a következőket közli:

Ujabb harci sikerek a Dnyeszter és Pruth partján, valamint az Erdős-Kárpátokban.

Az orosz seregek futása.

London, augusztus 1. A Morning Postnak jelentik Szentpétervárról:

A visszavonuló orosz csapatok száma körülbelül két millió.

A németek arra törekszenek, hogy a nyolcadik hadsereget elfogják és közben a tizenegyedik és a hetedik seregnek is nyomában vannak.

A románok ellenoffenzívája céltalan.

Budapest, aug. 1. A sajtószállásról jelentik:

A román ellenoffenzíva célja eljutni a kézdivásárhelyi medencébe, hogy ezáltal Mackensen és József főherceg frontját veszélyeztessék.

Egy magasabb vezérkari tiszt kijelentette, hogy ezen előretörés — még ha sikerülne is — csak a románokra jelenthet veszélyt, mert a berecki hegyvidéken átjövő seregeket könnyen izolálhatnánk és megsemmisíthetnénk. A románok egyszer már megjárták elcsúszott előretörésükkel.

Az orosz alkotmányozó gyűlés.

Berlin, aug. 1. A Vossische Zeitung jelenti:

A szentpétervári kormány az október tizenharmadikára (új naptár szerint) egybehívott alkotmányozó gyűlést ismét elhalasztani szándékozik. A meglepő elhatározás okairól semmit sem tudnak.

Vilmos császár kiáltványa a német haderőhöz.

Berlin, aug. 1. A Wolf-iroda közli:

Vilmos császár ma a német haderőhöz kiáltványt intézett, amelyben a harmadik háborus év végének alkalmával rámutat arra, hogy Romániát tavaly levertek és hogy Oroszország ismét megreszket csapásainktól. Mindkét ország közel van az elvérzéshez. A kiáltvány így végződik: Vonalaink szilárdan állanak, tengerészetünk veszélyezteteti az ellenség életének legfőbb idegeit. A háborút folytatjuk, mivel ránk kényszerítik a harcot. Minket nem lehet legyőzni!

A béke kérdése az angol alsóházban.

London, aug. 1. Délutáni távirat. Az alsóházban Brice és Buxton nyilatkozatot kért a kormánytól az annexióról és a béke kérdéséről.

Balfour külügyi államtitkár kijelentette, hogy Asquith, Grey és Lloyd George ismétellen egybehangozóan nyilatkoztak a békefeltételek alapjáról. Konkrét feltételeket ma még nem lehet felállítani, mert sok függ a szövetségesek belviszonyaitól, az ellenség intézkedéseitől és a hadi szerencsétől. Balfour nyomatékosan követelte Franciaország 1871-iki határainak visszaállítását, Németország demokratizálását és a monarchia népei nemzetiségi törekvéseinek kielégítését.

Landsdowne szemére lobbantotta, hogy tulságosan ekszponálta magát ezen belső ügyekben, mire Balfour némileg enyhítette nyilatkozatát.

Nyugaton megkezdődtek a gyalogsági támadások.

Berlin, augusztus 1. A Wolf-iroda jelenti kedd estéről:

Az angol seregeknek ma Flandriában 25 kilométernyi szélességű fronton, az Ipern mindkét oldalán előretörő első rohamtámadását visszavertük.

Változó nagy elkeseredett harcok után a tulnyomó erővel mélyen tagozott tömegekkel támadó ellenség kénytelen volt melegegredni védeimi zónánk tölcserállásainak birtokával.

A Chemin des Dameson egy erőteljes támadásunkkal Cerny fontos magaslati állásnak birtokába jutottunk. Több mint 1500 foglyot ejtettünk.

A nyugati harcok.

Berlin, aug. 1. A Wolf-ügynökség jelenti:

Flandriában az angolok miután a

végletekig menő ágyutüzelésük reggel a legerősebb pergőtűzzé fokozódott, hat óra harminc perckor megkezdtek a gyalogsági harcot amely teljes mértékben folyamatban van.

A német császár a német néphez.

Berlin, augusztus 1. A császár a német néphez a háboru kitörésének harmadik évfordulóján a következő kiáltványt intézte:

Szilárd akarunk, hogy a védekező háborút szerencsésen befejezzük.

Ellenségeink azt akarják, hogy a német nép erőtlennül heverjen lábaik előtt.

Ezt sohasem fogják elérni!

Rendületlenül, győzelmesen, félelem nélkül állunk a harmadik háborus év végén.

Lehet, hogy még megpróbáltatások előtt állunk, de bizakodással nézünk szembe a jövővel. Erőnkért vittük harcba, hogy a német birodalom erős és szabad legyen. Ennek a küzdelemnek szenteljük összes tetteinket, vágyainkat! Ez legyen a mai nap fogadalma!

Vilmos I R

Tarnopol utolsó napjai az orosz uralom alatt.

— Az oroszok futása a városból. —

Lemberg, aug. 1. Tarnopolból jelentik:

Az oroszok Tarnopolban a legnagyobb biztonságban érezték magukat, úgy hogy az offenzíva teljesen meglepte őket. Julius tizerkilencedikén az orosz tisztek feleségeikkel még a kávéházakban ültek zene mellett, huszadikán már élénk mozgolódás, zavar és ijedelem volt. A katonai hatóságok, posta és más intézmények csomagoltak, az utcákon az orosz tisztek feleségei kezeiket tördelve szaladgáltak, mindenünnen az hallatszott, hogy a germánok óriási hadsereggel közelednek és rövidesen Tarnopolban lesznek.

A katonák és tisztek kijelentették, hogy eszük ágában sincs a németekkel szemben komoly ellentállást kifejteni,

csak késleltetni akarják előrenyomulásukat.

Huszonegyedikén a katonák rabolni kezdtek. Az ágyuzás már tisztán volt hallható. Egyes lövedékek a városra estek, az utcákon akkor már páncélos autók állottak tüzelésre készen. A tornyokra géppuskákat helyeztek, repülőgépekről bombákat dobtak a városra, a pályaudvaron 150 katonát megöltek.

Huszonkettedikén egész nap szakadatlanul hangozott az ágyudörgés. A leMBERGI uton az orosz katonaság a legnagyobb rendetlenségben vonult végig. Sokan fegyver nélkül voltak. Majd hosszú, végtelenné látszó trénooszlopok következtek.

Este a várost felgyújtották, gyilkoltak, raboltak s a rablásban, gyilkolásban orosz tisztek is résztvettek.

Mily feltételekkel hajlandó a kadettpárt résztvenni az orosz kormányban.

Róma, aug. 1. A Stefani-ügynökség jelenti Szentpétervárról:

A kadettpárt a következő feltételekkel hajlandó a kormányzásban résztvenni: Háboru mindvégig a szövetségesekkel való egyértelműséggel, megerősítése mindamaz egyezményeknek, melyeket Oroszország a központiak ellen háborút viselő hatalmakkal kötött, világos körvonalozása a belpolitikának, az összes szociális problémák megoldása az alkotmányozó gyűlés által, végtelenségig menő harc az anarchia ellen, a pénzügyi kérdések racionális megoldása.

Amszterdam, augusztus 1. Délutáni távirat. Szentpétervárról jelentik:

Kerenszkinek a kadettekkel folytatott tanácskozásai, hogy azok a kormányban résztvegyenek, a munkástanács körében nem talált helyeslésre, mert a kadettpártiak alkotmányos monarchiát követelnek.

A nő a háboruban.

Irta: *Augusztia főhercegnő.*

Három éve, hogy fegyverben állanak Ausztria és Magyarország népei. Váratlanul érte a háboru az országot, de senkit oly váratlanul és készületlenül, mint a nőket. Egész sereg olyan nagy és fontos feladat szakadt egyszerre rájuk, melyekben nem volt meg a kellő gyakorlatuk és aggódni lehetett, hogy nincs meg megfelelő képzettségük sem. Ma, amikor a háboru harmadik esztendejét lezártuk, megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy akik a nők háborus tevékenysége elé aggodalommal tekintettek, azokra rácsáfolt az a példátlanul kitarló és gyönyörű munka, melylyel a nők a küzdő férfiak harci tevékenységét és háborus sikereit kiegészítették.

Tapasztaltam, hogy sok nő, aki a háboru előtt csak fényezésnek és mulatságnak élt, a háboru kitörése után a legnehezebb és feláldozó munkának szentelte életét, legnagyobb részét példás kitarással.

Igen sokoldalú és értékes munkát végeztek a nők ebben a háboruban. Kezdődött az ő szerepük mindjárt a háboru legelején, amikor a férfiakat a küzdőtérre szolitotta a szent kötelesség s a frontmögötti életnek, az ország gazdasági tevékenységének irányítását, vezetését a nők voltak kénytelenek vállalni. A házi, családi életnek az a része is, mely eddig a férfi dolga volt, órá várt ezután. Az üzleti, a termelő tevékenység irányítását is neki kellett végezni, amellet, hogy eddig is speciálisan női teendői nemcsak hogy nem fogytak meg, de még gyarapodtak is.

És jöttek ezután egyéb, nemes és szomorú feladatok. Az első összecsapások meghozták az első sebesülteket s amint a harc dult tovább, egyre nagyobb tömegek szorultak gyengéd ápolásra, szelid vigasztaló szavakra. A mindig csak szeretetet kisugárzó női szív és a gyengéd női kéz lett lelket-testet újra-élesztő támasza annak a sok ezer hősnék, aki sebesülten, betegen kórházba került. Magasztos és csodálatos az a tevékenység, amit a betegápoló nők ebben a háboruban kifejtettek. Sokan a maguk házáat is kórháznak rendezték be, mások — ezren és ezren — vállaltak irgalmas szamaritánus munkát és váltak nemtörővé a gyógyintézetek és tüdőházak sok ezer ápolójának. Csak az aggódó hitvesek remegő anyák rendíthetetlen szeretete adhatott erőt ennyi önfeláldozáshoz, türelemhez és gyengédséghez, amivel ez jár.

Emellett nem szünetelt a szeretet egyéb munkája sem. Hogy a zord Kárpátokban a rémséges első téli hadjárat folyamán hónapok, fagynak aránylag oly kevés áldozata lett, az nem utolsó sorban annak a sok-sok szeretet-adománynak — keztyűnek, hósapkának, érmelegítőnek stb. — köszönhető, mellyel szerető női szívek és szorgos női kezek árasztották el frontjainkat. S a messze küzdő apáknak, kiknek gyermeke mellől hiányzott a gondoskodó anya, azon sem kellett aggódnok, hogy kicsinyeikre elhagyottság szomorú sorsára vár, a nők jóvoltából nem maradt itthon egy gyermek sem elhagyottan, tiz anya is ápolta és gondozta ott, ahol az egy már nem volt.

Folyik még a frontokon a harc, a frontok mögött pedig vívja diadalmas háborúját a nő, nem kisebb lelki erővel, nem kevesebb elszántsággal és kitarással, mint odakünn a férfiak. S hogy álltuk és álljuk ezt a három esztendő megpróbáltatást, hála és csodálat érte

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Csütörtökön, 1917. évi augusztus hó 2-ikán két előadás: este fél 7 és 9 órakor rendes helyárak mellett, elsőrangú szalonzenekisérettel:

Erősek és gyengék.

Erkölcstörténet 3 felvonásban. A főszerepben: Amerika legnevesebb művészei.

Egy téli-kabát regénye. Falrengetően kacagtató vígjáték 3 felvonásban.

a küzdő hősöknek odakünn, de nem kisebb hála és nem kevesebb csodálat a nőnek az ő vértelen, de szintoly hősi frontmögötti harcáért.

HIREK.

Kánikula.

Kánikula . . . kánikula . . . kánikula . . . tessék csak többször egymásután elmondani, ugye milyen furcsa egy szó: ká-ni-ku-la.

Kánikula — annyit tesz, mint — megnéztem a jó öreg Pallast s találtam e név alatt Sziriuszt, Heliaduszt, Nagy-kutyát, Kiskutyát, még Magdolna és szt. Bertalan is benne van a társaságban s az egész összevissza azt jelenti, amint sikerült kihámoznom, hogy — kutya meleg.

Tehát ha azt mondom, hogy ká-ni-ku-la van, az annyit jelent, hogy kutya meleg van. Konstátalom tehát, hogy kánikula van. Ohó! — mondják azok, akik jobban vannak értesülve (t. i. közben ők is elővették a lekszikont) a kánikula csak augusztus 10-től kezdve lép életbe s tart augusztus 24-ig. Jól van, jól, kérem ezt én is tudom, mert mint fentebb már szerencsém volt említeni, voltam bátor én is előbb megnézni a lekszikont.

De azért nekem van igazam, mert kalendárium ide, kalendárium oda, nekem ma 91 ember mondta el, amíg idáig jutottam, hogy: Phüdekutyamelegvaan . . . és ha kutyameleg van, annyi, mint kánikula, akkor kánikula van.

A kánikulának jellemző tulajdonsága, hogy mindenki megkánikulásodik. Kánikulás a legelső felebarátod is, akivel találkozol és a fejedhez vágja, hogy kánikula van. Kánikulásak a hivatalok, benne a hivatalnokok (az egyik hivatalban ma fent jártam s a hivatalnok urak ingujra öltözötten fel alá rohanásztak a hüvös — ők úgy mondják hogy hüs — folyosón, mert ez állítólag a legjobb kánikula elleni szer — de mit tegyek én, akinek nincs is „hüs“ folyosóm), kánikulás a kávéház vendégestől, pincérestül, kánikulás a sör, a trafik, a piac, a város, a nap, az ég, a föld, minden, de minden, nincs sör, nincs trafik, nincs piac, nincs béke, nincs semmi, csak „Pfühdemelegvaan“ — csak kánikula van . . . kánikula van . . . ká-ni-ku-la-ká-ni-ku-la!!

(Kánikulás krokiirónkat le kellett öntenünk jégbehűtött vízzel, mert folytatni akarta az írását.)

— **Hivatalos jelentések július hó 31-ikéről.** A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

A vezérkar főnöke jelenti:

Keleti harcér:

A Casinu-völgy mindkét oldalán az ellenség ismételt nagy erővel támadott. A völgytől északra teljesen visszavertük, a völgytől délre levő magaslaton első árkatkat hatalmába kerítette. Bukovinában az oroszok tegnap is jelentékeny ellenállást tanúsítottak. A szövetséges csapatok harcok közben a Jakobenii-Fundul Moldovi-Chipolth vonaltól keletre nyomulnak előre. A Kutytól előretörő hadosztályok kiküzdötték a felső Szereth vonalat. A Pruth és a Dnyeszter között az ellenséget a Sniatintól északra, Zaloscikytól délkeletre levő állásaiból heves harcok után kivetették. A Dnyeszterrel északra Krzyvcénél török csapatok bevált vitézségükkel elfoglalták az ellenséges állásokat. A Zbrucan osztrák-magyar és német csapatok 50 kilométer arcvonal szélességben sok helyen kiküzdötték az átkelést a keleti partra. Volhíniában eredményes rohamcsapat vállalkozások.

Olasz és délkeleti harcér:
Változatlan.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harcér:

Rupprecht trónörökös hadesoportja: Flandriában a tüzéségi harc este ismét a legnagyobb hevességre fokozódott, éjszakán át változatlan erővel tovább tartott és ma reggel a legerősebb pergőtüzbe ment át. Ezután a Lysig széles arcvonalon erős ellenséges támadások következtek. Ezzel megkezdődött a flandriai gyalogsági csata.

A német trónörökös hadesoportja: A Chemin des Dameson a franciák Filoinetól délkeletre három kilométer szélességben támadtak. Az előretörés a legtöbb helyen elhárító védekezésünkön megtört. Két korlátozott betörési pont még az ellenség kezén van.

Keleti harcér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Bóhm Ermolli vezérezredes hadesoportja: Az előretörő támadási kedv Galiciában és Bukovinában újabb sikereket hozott a német szövetséges csapatoknak. A Zbruc határfolyót a Husiatyntól északra fekvő vidéktől egészen a Skalatól délre levő vidékig 50 kilométer szélességben a legelkeseredettebb ellenállás dacára német és osztrák-magyar hadosztályok sok helyütt átlépték. A török csapatok is ismét tanúságot tettek régi vitézségükről, amint Julius elején rendületlen kitartással dacoltak az oroszog tömegtámadásaival, azután gyors győzelmi rohamba az ellenséget a Zlota-Lipától az északi Szerethig visszavetették, ahol állást foglaltak, ugyanígy foglalták el tegnap harc kedvtől duzzadó rohammal a makacsul védelmezett állásokat a Zbruc menti Nivranál, a Dnyeszter és a Pruth között pedig elfoglalták Vorineauka és Sniatin helységeket.

József főherceg vezérezredes arcvonala: Német vadászok erőteljes rohammal áttörték az orosz utóvéd állásokat Vismenél. Az ellenség ennek következtében kénytelen volt a Ceremosz vonalat kiüríteni és kelet felé vonul vissza. Az Erdős Kárpátokban a déli Szereth felső folyásánál is, valamint a Moldva és Sucsava mindkét partján támadásunkkal kelet felé tért nyertünk. Ezeknek a sikereknek hallatára az oroszok a Mesticanesti-szakaszon feladták elűző állásaikat. A Boroecki-hegységben az ellenség folytatta támadásait, a nap folyamán ötször támadott a Magura és a Cainului ellen, anélkül, hogy valami eredményt ért volna el. Tovább délre egy ezredünket az ellenség egy előretöréssel egy tovább nyugatra fekvő magaslati állásba szorította vissza.

Mackensen vezértábornagy arcvonalánál és a macedon arcvonalon a helyzet változatlan. — Ludendorff.

— **Temetés.** Ma délelőtt temették el nagyszámu gyászoló közönség jelenlétében özv. Grünbaum Vimosnét. A Budapesten elhunyt matróna holttestét a család hazahozta s azt ma reggel Nagybecskerekre való megérkezése után a gyászház udvarán tették ravatalra. Ugyanitt volt délelőtt fél 11 órakor a gyászszertartás, amelyet Lewin főkántor végzett. A szertartás befejeztével a holttestet a nagyszámu gyászoló közönség sorai közt kivitték a helybeli izr. temetőbe és ott a családi sírboltban örök nyugalomra helyezték.

— **Koszorumegváltás.** Grünbaum Vilmosné elhunytá alkalmával gyermekeitől koszorumegváltás címén a következő adományokat vettük: az izr. nőegylet részére 100 K, a Maskil el dol részére 50 K, a Jótékonyegylet részére 50 korona. Ezen nemes adományokért halás köszönetet mondunk: az egyletek elnökei.

— **Dr. Bathori** szemorvos a Váraljai-utca 6. sz. alá költözött.

— **Nevezetes számok.** Hamburgból jelentik: Hasselroth volt svéd miniszter Upsalában beszédet mondott, melyben a középponti hatalmak csúdas erőfeszítéséről így szólt:

— XII. Károly svéd király példátlan hőstettei ismétlődnek meg abban a harcban, amit a középponti hatalmak vívnak igazukért. Németország és szövetségei körül olyan vasból

és tűzből való gyűrű fonódik, mely az egész világra kiterjed. A világ 1657 millió lakosából 1324 millió az entente és 147 millió a középponti hatalmak oldalán áll. A szárazföld 146 millió négyzetkilométeréből 101.5 millió az ententehez tartozik és csak 2 és negyedmillió a középponti hatalmaké. A világ államai közül, ha Görögországot, San Marinót és Monakót nem számítjuk is ide, 25 ellensége van a középponti hatalmaknak. És ennek dacára a középponti hatalmaknál szó sincs gyöngülésről, sőt minden jel arra mutat, hogy kitartanak, bármeddig is tart ez az egyenlőtlen küzdelem és semmi sem jogosít arra a föltevére, hogy a háboru az entente hallatlan tulerejének érvényesülésével végződik.

— **Adomány.** A bánlaci főbírói hivatal lapunk útján 20 K-át adományozott a vöröskereszt javára.

— **Gépszij — papirból.** Németországban igen jól beváltak a papirból gyártott gépszijak. Ez a próbálkozás legutóbb szóba került a Kriegsverband der Baumwollindustrie ülésén Bécsben is, ahol elhatározták, hogy nálunk is megpróbálkoznak a papirból készült gépszij gyártásával.

— **Gyomorrontás,** étvágytalanság, émelygés, teltség érzete, fölbőfogs, a halántékon érzett nyomás, fehér nyelv, rossz szájiz eseteiben a természetes „Ferenc József“ keserűviz a gyomrot és a bélesatornát gyorsan és alaposan kitisztítja, fájdalom és erőlködés nélkül kiűrti s tartós megkönnyebbülést okoz.

A nők választójoga

egyhangulag a

Diana

puder és krém mellett nyilatkozik meg, mert e két szer a női szépség egyedüli biztosítéka. Próbadozoz kor. 1— Nagy doboz „ 250 Mindenütt kapható!

A tizedik isonzoí csata.

— A „Torontal“ eredeti tudósítása. —

Trieszt a 10. isonzoí csata alatt.

Még az van hátra, hogy elmondjuk, hogyan viselkedett e nagy napok alatt az a város, amelynek birtokáért a tizedik isonzoí csata — mint az előző kilenc — zajlott.

Az olaszok mindjárt a harcok kezdetén telekürtölték az egész világot — persze „hatalmas sikereik“ keretében — hogy Trieszt egyetlen rettenetes, jajgatás. A hatóságok előkészítik a kiürítést, elszállították a levéltárakat, bezárták a bankokat . . . Egy betű nem igaz! Trieszt akkor sem zökkent ki nyugalmából, mikor az ágyudörgés a legvadabbul tombolt. Két év alatt tökéletesen hozzászokott a háboruhoz és nem zavartatja magát.

Még az ellenséges repülők sem tudják ugy felzaklatni, ahogy az olaszok szeretnék. A hivatalnoki vendégek egyébként a legutóbbi csata alatt csak egyetlenegyszer jöttek Trieszt fölé, június 1-én, amikor is bombákat dobtak magára a városra. Egy bomba a csatorna egyik házára esett és néhány személyt megölt. Kilenc bombát közvetlenül a Vöröskereszt-kórház mellett dobtak le. Nem véletlenül. Szántszándékkal.

Újult életet jelent egy okszerű bedörzsölés valódi

Brázay sósborszeszszel!

Úditi, erősíti, frissíti a fáradt tagokat!

Tengerészeti repülőink, akik Triesztben állomásoznak, nem elégednek meg ilyen olcsó hősiességgel. Mindennap felszálltak, hogy vagy a Sdobda-torkolat olasz ütegét megtámadják vagy a mögötte fekvő katonai objektumokra gyújtó-bombákat vessenek. Mélyen benn a veneziai kerületben cirkáltak, mindig sikeresen, mindig súlyos károkat okozva.

Május 24-én, a Karszt egyik legforróbb csatanapján, megjelent reggel 6 órakor egy ellenséges hajóraj a kikötőben. 2 angol monitor, egy olasz ágyunaszád, egy olasz aknarakó és 12 torpedó-megpáncélos motorcsónak. A két monitor messzehordó ágyui meglehetősen tervtelen tüzelést kezdtek Prosecco ellen. Az olasz ágyunaszád csak mint tétlen bibic szerepelt. Ellenben repülőink nyomban ott voltak, elkergetni a támadókat. Nehéz és könnyű bombákat dobtak a monitorokra, géppuskával lövöldöztek a torpedó- és motorcsónakokat. Igaz, hogy kettőt közülük lelőttek, de az ellenség — mikor ráadásul tengeralattjáróink is megjelentek a helyszínen — sietve elvonult a Primera-torkolat felé, ahol aztán a tengeralattjárók ellen lebecsült hálók mögé bujt. Délelőtt fél tíz óra tájban még egyszer felbukkantak az angolok olasz kíséretükkel és Pirano ellen fordultak, de nemsokára megint hátra arcott csináltak és végleg eltűntek Velence irányában. Többé nem is jelentkeztek.

Még egy jellemző adat az olaszok harcmodoráról. Ha már becsületes fegyverekkel nem tudták megszerezni, legalább azzal akarták győztörni Triesztet, hogy többször tüzelés alá vették az aurisinaí vizvezetékét, amely a város ivóvizéről gondoskodik. Szerencsére kárt nem tudtak tenni benne. Hát így harcolnak az olaszok kulturáért és emberiségért!

Összefoglalás.

Olasz foglyok saját kijelentése szerint a tizedik isonzói csata Olaszország legnagyobb erőfeszítése volt... Hat hónapig készült a harcra, az anyagi segítség bőséges tárházát szedte össze szövetségeseitől. És hogy mennyire elnyűtte erejét az óriási harcban kiderül a következőkből.

Az eddigi csatákban az olaszok sosem vetettek harcba elhasznált csapatokat másodszor is, amíg újra ki nem töltötték kereteiket. Hiszen még a végén is elég friss tartalékuk volt. De most június 4-iki ellenlökésünknel három dandárt, a 2. berzaglieri a, Verona- és a Toskana-dandárt azonnal újra harcba kellett vetniük, pedig csak röviddel azelőtt vonták ki a harcvonalból, állományának harmadára zsurogódva. A tizedik isonzói csata tehát az olaszok erejét a végsőkig feszítette, de egyúttal a végsőkig ki is merítette.

A két előzőleg nagyobb csatában (a másodikban, 1915 július 18-tól augusztus 10-ig és a negyedikben, 1915 november 10-től december 11-ig) 23, illetve 26 hadosztállal támadtak. Most 36 osztály zudult neki arevonalunknak! És e „végső erőfeszítés” egész eredményeül csak északi szárnyunk két kopasz kupjának elfoglalását jelenthették. Ezt a sovány zsákmányt aztán 180.000 halottal, sebesülten és több mint 27.000 sebesületlen fogollyal fizették meg. Mi, a védők, csak 23.000 foglyot veszítettünk és ezekbe bele vannak számítva azok a katonáink, akik sebesülten vagy holtan kerültek olasz kézre.

A tizedik isonzói csata befejeződött és az ellenség egy lépéssel sem jutott közelebb forrón áhitott céljaihoz. Csak olyan veszteségeibe, csak olyan áldozatába került az egész, amelyek következtében ez a csata volt leg súlyosabb veresége, amelyet ebben a háborúban hősi csapatainktól elszenvednie kellett.

(Vége.)

Irodalom.

Adóügyi utmutató. Irta dr. Pongrácz Jenő. Az adóügyi irodalom terén megjelent sok munka között egy sincs, amely röviden, népszerűen és kizárólag a gyakorlat igényeit kielégítő módon tárgyalná az új adók óriási anyagát. Hiánypótló munka e téren tehát dr. Pongrácz Jenő munkája, amely a most kezdődő adótárgyalásoknál kíván a feleknek utmutatóul szolgálni. A könyv négy részből áll. Az első rész a jövedelem-, vagyon- és hadd nyereségadó ismerteti, a törvények, végrehajtási utasítások és a közigazgatási bíróság gyakorlata alapján. A második rész felsorolja, mik az adózó teendői a tárgyalás előtt. A harmadik rész az új adók tárgyalásának szabályait ismerteti, a negyedik rész az adóki-

tés ellen használható jogorvoslatokra nyújt utmutatót. A csinos kiállítású könyv ára 3 korona, a „Népszava” könyvkereskedés (VII., Erzsébet-körút 35.) kiadása, kapható minden könyvkereskedésben.

A háborús lakbérrendeletek. Összeállította dr. Pongrácz Jenő. Második kiadásban jelent meg a fenti munka. A könyv elméleti fejtegetések helyett gyakorlati utmutatóul kíván szolgálni a lakbérleti bizottságok, bérlők és bérbeadók számára. Tartalmazza az egész országban érvényes és a bérleti szerződésekre vonatkozó összes miniszteri rendeleteket, felvilágosító magyarázatokkal kísérve. Ára 1 korona. Kiadja a „Népszava” könyvkereskedés és minden könyvkereskedésben kapható.

Az Aero, a repülés, léghajózás, automobilizmus és hajózás folyóiratának 10. száma a következő tartalommal jelent meg: A repülés jelene és jövője. Irta: Hangay Sándor. — B. E. angol repülőgép a budapesti hadirepülőgép-kiallításán. — Egy repülőtiszt naplója — Az aszói repülőnap. — Modern kis-autó-típusok. Irta: Fejér Imre. — A magyar motorcsónak-ügy jövője. Irta: Schubert Andor. — Háborús napló. — Hírek.

Az Aero-t dr. Massányi Ernő és Hangay Sándor szerkesztik. Minden hónap 1-én és 15-én jelenik meg, díszes kiadásban. Előfizetési ára: 12 korona egész évre. Egyes szám ára: 60 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I., Retek-utca 46. szám. Telefon: 114-76.

Alibunári főszerkesztő.

2320—1917. szám.

612—3.2

Pályázati hirdetmény.

Kevedobra községben megüresedett *segédjegyzői állásra* pályázatot hirdetnek.

Az állás javadalmazása: 1600 korona törzsfizetés, ötödévi 100 koronás korpótlék, 300 korona lakpénz. Jelenleg jár még 450 kor. háborús segély.

Felhívom azokat, kik ezen állásra pályáznak, hogy kérvényüket hozzám *augusztus 20-ig* adják be.

Alibunár, 1917. évi július hó 20.

Radonits Gyula, főszerkesztő.

Mozi mindenütt!

Moziberendezéseket 3000 gyertyafénnyel (villany nélkül) berendez

Geldushek Ignác
Nagybecskerek.

Üzemben megtekinthető mindenkor a

Modern Moziban
Nagybecskereken.

Rikkancsokat

felvesz

a Torontál kiadóhivatala.

Legujabb.

A buvárhajóharc újabb sikere.

Berlin, aug. 1. Dejtutáni távirat.

Az admirális közli, hogy az északi elzárt területen buvárhajóink ismét huszonhátezer tonna ellenséges hajóteret elsüllyesztettek.

Királyi kihallgatások.

Bécs, augusztus 1. A király kihallgatáson fogadta Czernyn külügyminisztert, Eszterházy gróf és Seidler miniszterelnököket.

Sonnino Londonban.

Lugano, aug. 1. A Daily Telegraph utólag üdvözlö a teljesen csendben Londonba érkezett Sonnino, akinek utazását a buvárhajó-aggodalom miatt tiltották. Sonnino átkelése a csatornán igen gyorsan történt egy angol torpedónaszádon, amelyet másik torpedónaszád kísért és repülőket övtak. Sonnino az entente aggodalmait készül elosztani, amelyeket az olaszok balkáni politikája miatt táplálnak.

Irodai teendőkből

és gépirásban jártas irodistanót
azonnali belépésre felvesz

a Magyar Általános Hitelbank
terménybevásárlási kirendeltsége
Nagybecskerek, Erzsébet-tér 8.

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiu heti fizetéssel azonnal felvétetik

lapok nyomdájában.

Munkáslányok

azonnal felvételnek

helyi nagyobb iparvállalatnál.